

VOOR DEN ONDERWIJZER.

(Vervolg van blz. 20.)

Deze drinkbeker (is) het Nieuwe Testament. — Hier en in het volgende vers is de bedoeling: „Deze drinkbeker stelt voor het nieuwe verbond, dat met mijn bloed zal verzegeld en bekrachtigd worden, welk bloed voor u vergoten wordt, of zal vergoten worden." Er is iets eigenaardigs in de grieksche woorden, dat in ons ook alleen door eene omschrijving kan worden teruggegeven. De roomsche, die wil doordrijven dat de Heer in het vorige vers zou bedoeld hebben: „dit is mijn wezenlijk ligchaam," kan zich hier bezwaarlijk aan de letter houden: „deze drinkbeker is mijn bloed." — Hadde ook de Heer werkelijk gemeend, dat wat Hij zijnen discipelen gaf, wezenlijk zijn „bloed" in letterlijken zin ware, dan zou het onverklaarbaar zijn, hoe de apostelen deze aankondiging zoo kalm ontvingen. Zij waren allen Joden, en als Joden was het hun van kindsbeen af geleerd, dat bloed eene groote zonde was. Blijkbaar vatteden zij de woorden zoo op, als de protestanten het nu doen (Lev. 3:17; 7:26).

De hand... is met mij aan de tafel. — Deze woorden maken het klar en duidelijk, dat Judas Iskariot een van degenen was, die het avondmaal ontvingen. Geene andere eerlijke gevolgtrekking is mogelijk. Indien zoo, dan zou, volgens de roomsche, Judas het wezenlijke ligchaam van Christus gegeten en zijn bloed hebben gedronken. En toch was hij een zoon der verderferis! — Zich van de tafel des Heeren te onthouden, omdat eenige avondmaalsgangers er niet naar leven, is een gedrag, dat uit deze Schriftplaats ook niet kan verdedigd worden. De uitdrukking in 1 Kor. 5:11, die daarbij dikwerf wordt aangevoerd, „dat gij met zulk een ook niet zult eten," ziet in het geheel niet op het heilig avondmaal. Voorzeker, niets meer gewoon dan onheiligen zich in de heilige instellingen van God te zien indringen, waar zij geen recht op hebben. Nogtans bevelkt hunne tegenwoordigheid niet de instelling, maar henzeive.

Gaat wel henen... doch wee, enz. — Hieruit leeren wij, dat, ofschoon de boosheid van Judas door God vooruit geweten, vooruit gezien en in zijne oneindige wijsheid toegelaten werd, Judas er in Gods oog niet te minder schuldig om was. Gods voorwetenschap vernietigt 's menschen verantwoordelijkheid niet, of rechtvaardigt hem niet in zijn voortgaan in boosheid, onder verontschuldiging dat hij het niet kan helpen, zoo hij zondigt. Augustinus zegt: „God wordt gezegd dingen te willen bij wijze van toelating, die Hij niet wil met goedkeuring." Het is de grootste eer voor Gods wijsheid, dat Hij de zonden der menschen kan keeren tot zijne eigene heerlijkheid.

FEBRUARIJ. — VIJFDE WEEK.

Gesprekken van Jezus aan tafel.

Luk. 22:24—38.

En er werd ook twisting, enz. — Dit is het tweede voorbeeld van strijd over den voorrang der apostelen, door Lukus verhaald. De eerste maal was het eene „overlegging" (Luk. 9:46); hier is het een „twist." Indien de Heer werkelijk Petrus tot hoofd der apostelen had bestemd, zoo als de roomsche kerk beweert, de hier vermelde twist zou niet hebben kunnen plaats vinden.

Weldadige [heeren]. — Het grieksche woord door „weldadige" vertaald („evergetes") was een titel, die de heidensehe vorsten zich dikwerf aanmatgiden, er zich op verheffende, dat zij in het bijzonder de weldoeners van hunne onderdanen waren. — Een der Ptolemeïsen, koning van Egypte, was aldus geheeten.

De meeste. — Het grieksche woord, aldus vertaald, beteekent ook „de meeste in jaren" (Rom. 9:12); hier beteekent het: „de meeste in rang of waardigheid."

Die dient. — Blijkbaar doelt de Heer hier op het wassen van der apostelen voeten, bij Johannes vermeld, dat kort vóór het hier behandelde gesprek had plaats gehad. Tevens ziet dit gezegde op 's Heeren geheele leven op aarde. „Hij kwam niet om gediend te worden, maar om te dienen."

In mijne verzoekingen. — Ook deze uitdrukking sluit 's Heeren geheele aardse bediening in: een tijd van onafgebroken beproevingslijden.

Ik verordineer. — Het dus vertaalde grieksche woord is nog krachtiger dan in de vertaling is uitgedrukt. Eigenlijk is het: „Ik vermaak u bij verbond of testament." Het is de wortel van de woorden, die in de welbekende plaats Hebr. 9:16 zijn gebezigd: „Waar een testament is, daar is het noodzaak dat de dood des testamentsmakers kome."

Het koninkrijk. — In het van eeuwigheid door den Vader aan Christus verordende koninkrijk zullen de apostelen eene eerste plaats bekleeden.

Eet en drinkt aan mijne tafel. — Deze uitdrukking laat zich op tweederlei wijze verklaren: óf wij

moeten haar letterlijk verstaan, met zinspeling op de bruiloft van het Lam als, „de Vrouw des Lams zich zelve zal hebben bereid" (Openb. 19:7—9), waarop de Heer in Matth. 26:29 schijnt te doelen; óf wij moeten haar zinnebeeldig opvatten voor die algeheele vervulling van elke behoefte, welke de heiligen in de heerlijkheid zullen genieten, als zij „in de gelijkenis van Christus zullen opwaken en verzadigd worden."

Zit op troonen, oordeelende de twaalf geslachten Israels. — Dit wordt verschillend uitgelegd. Van de onderscheidene verklaringen zijn deze twee de aannemelijkste: hetzij dat de apostelen letterlijk bijzitters van Christus zullen zijn op den dag des oordeels, gelijk Paulus tot de Korinthers zegt: „Wij zullen de engelen oordeelen" (1 Kor. 6:3); of dat de apostelen eene voorname plaats zullen hebben in het bestuur van Israel, na de wederkomst van Christus en wanneer de Joden in hun land hersteld zullen zijn. Het is bekend, dat het woord „oordeelen" op vele plaatsen louter beteekent „besturen of regeren." In elk geval blijkt, dat de apostelen heerlijkheid zullen ontvangen boven de andere Christenen. Voeg hierbij wat nog van hen in Openb. 21:14 staat geschreven.

Twaalf geslachten Israels. — Vier malen worden de „twaalf stammen Israels" in de Evangelien genoemd; hier en in Matth. 19:28; Hand. 26:7; Jak. 1:1. De tien nog niet teruggekeerde stammen bestaan dus, en zullen gewis op den bestemden tijd aan het licht komen, en aan de wereld getoond worden.

Simon, Simon! — De herhaling van Simons naam zet plegtigheid en nadruk bij aan de hem te deene mededeeling en toont vurige belangstelling in zijne ziel. Vergel. Luk. 10:41 en Hand. 9:1. — De Heer, tot allen sprekende, noemt hier vooral Petrus bij name, om hem aan te wijzen dat, terwijl hij groothed zoekt, hij op het punt staat een droevigen val te doen. Daarom noemt de Heer hem ook niet bij zijn nieuwen, door Hem gegeven, maar bij zijn ouden naam.

De satan heeft ulieden zeer begeerd. — In dit gezegde is iets akeligs; het leert ons dat de duivel dikwerf „begeert" onzen ondergang te bewerken. Er is ook iets vertroostends in, omdat het ons leert dat de satan zonder Gods toelating niets vermag. — Men lette op het onderscheid tusschen „ulieden" in dit en „u" in het volgende vers. De satan begeerde al de apostelen te zitten. Christus' voorbede gold bijzonder Petrus.

Te ziften als de tarwe. — De satan begeerde de apostelen te schudden, heen en weder te slingeren, even als het koren geschud wordt, als men het want, om den korrel van het kaf te scheiden. Wat de satan ook moge bedoelen, de uitkomst der verzoeking van den geloovige is het kaf of de zwakte van een geloovige te voorschijn te brengen, en over het algemeen op den langen duur zijne ziel te zuiveren.

Ik heb voor u gebeden. — Een voorbeeld wat de Heer nog doet voor zijn volk. — Wat Hij voor Petrus deed, doet Hij nog voortdurend voor allen, die in Hem gelooven.

Dat uw geloof niet ophoude. — Het grieksche woord, door „ophouden" vertaald, is de wortel van het woord „eclipse" „verduistering." Geloof is de wortel van het geheele christelijk karakter. Wat de satan dan ook inzonderheid zoekt te overrompelen. In de verzoeking van Eva, van Petrus en van den Heer zelve was de aanval in elk geval tegen hetzelfde punt gerigt, en wat hij zocht te bewerken, was ongeloof. Het was voorzeker Petrus' geluk, dat Christus voor hem had; maar het strekte hem juist niet tot eer, dat hij, meer dan eenig ander, aan zulk een gebed behoefte had.

En gij, als gij eens zult bekeerd zijn. — Letterlijker: „als gij u bekeerd hebt," d. i. als gij van uw val zult teruggekeerd zijn. Deze bekeering was niet uit een staat van zonde; immers Petrus was reeds bekeerd; maar uit eene daad van zonde, waarin hij vallen en weder vallen zou.

Zoo versterk uwe broeders. — Hierin ligt eene stilzwijgende toespeling op de twisting over den voorrang, die juist onder de apostelen had plaats gehad. „In plaats van tijd te verbeuzelen met twisten over den voorrang, begeeft u liever aan het betere werk van het oprigten, bevestigen en goeddoen van uwe broeders. Vermaan de ongeregelde. Vertrouwt de kleinmoedigen. Leer allen de schoonheid der nederigheid. Toon hun uit uwe eigene droeve ervaring het gevaar van hoogmoed en hoogen dunk." Velen meenen op te merken, dat de algemeene toon van Petrus' brieven bijzonder kenmerken van de uitwerking van dit bevel draagt. Het grieksche woord voor „versterken" is deze plaats wordt door Petrus twee malen in zijne brieven gebezigd, en het woord „vastigheid," dat ook gebruikt wordt, komt er regtstreeks van af (1 Petr. 5:10; 2 Petr. 1:12; 2 Petr. 3:17). Opmerkelijk is het ook dat het Petrus is, die den duivel beschrijft als „een brullende leeuw, omgaaende, en zoekende wien hij zou mogen verblindelen" (1 Petr. 5:8). — „Uwe broeders." Hierin ligt wederom eene stilzwijgende zinspeling op den twist over den voorrang. Petrus wordt herinnerd dat hij de andere discipelen niet als minderen, maar als broeders moet beschouwen. [Verg. 1 Petr. 1:1; 5:1; 2 Petr. 1:1].

Ik ben bereid, enz. — Dit is de taal van een

op zichzelf vertrouwend, onervaren discipel, die de zwakte van zijn eigen geloof nog niet ondervonden had, noch de bedriegelijkheid van zijn eigen hart. Weinig weet een mensch wat hij zal doen, als de verzoeking werkelijk komt.

Petrus. — Dit is de eenige plaats, waar de Heer Petrus met dezen naam aanspreekt, den naam, die „steen" beteekent. Zeker om hem te herinneren hoe zwak zelfs de sterkste discipelen zijn.

Als Ik u uitzond, enz. — Dit vers ziet op de gelegenheid, toen onze Heer de apostelen uitzond, twee aan twee, om het Koninkrijk van God te verkondigen. Het is blijkbaar uit deze verklaring van den Heer, dat Hij in deze eerste togten een wonderdadig oppertoezicht over zijne discipelen hield, en de dingen zóó regelde, dat „hun niets ontbrak." Dit geschiedde toen zeker uit aanmerking van hunne onervarenheid en zwakte, en om hen bekwaam te maken, om zich zonder afleiding aan hun werk toe te wijden.

Maar nu, enz. — De algemeene strekking van dit vers is om te leeren, dat de discipelen na den tijd van Christus' hemelvaart niet meer zulk eene voortdurend wonderdadige tuschenkomst van God te hunnen behoeve moesten verwachten, waardoor zij de middelen niet zouden behoeven te gebruiken. Integendeel, zij moesten vlijtig alle wettige en redelijke middelen tot hun onderhoud en bescherming aanwenden. Zij moesten ook hunne regten als onderdanen en burgers niet verachten, maar die tot hunne verdediging doen gelden, zoo als ook Paulus deed.

Een buidel... male... koop een zwaard. — Ik houd alle drie deze uitdrukkingen voor leenspreukig. Zij bevatten eene algemeene les ter besturing van de kerk van Christus, tot dat de Heer wederkomt. Wij mogen geen menschelijk middel verwarloosen in het doen van Christus' werk, of Christus' zegen verwachten, indien wij niet alle nuttige, onder ons bereik staande middelen ijverig gebruiken. — Stella vestigt de aandacht op de merkwaardige overeenstemming tusschen den staat der apostelen vóór en ná de hemelvaart van onzen Heer, en dien van Israel vóór en ná hun intogt in Kanaän. Voordat de Israëlieten in Kanaän kwamen, werden zij wonderdadig dagelijks met manna gevoed, en wonderdadig geleid door de wolk- en vuurkolom. Van af dat zij Kanaän waren binnengekomen, moesten zij voor hun eigen onderhoud en veiligheid zorgen. Het was nagenoeg evenzoo met de apostelen. Zij hadden geene voortdurende wonderen te hunnen behoeve meer te verwachten, van het oogenblik af dat Christus deze wereld verliet.

Dit... geschreven... volbragt worden, enz. — Als de Heer van zijne naderende kruisiging spreekt, spreekt Hij daarvan niet blootelijk als van zijnen „dood." Hij beschrijft haar als een „geredend worden met de misdadigers" (Jes. 53:12). Dit was blijkbaar om ons te doen bedenken dat het hoofd-oogmerk van zijn dood niet was om een voorbeeld te zijn van zelfverloochening, maar tot plaatsbekleding voor ons, en een vleugel te worden voor ons.

De dingen, die van Mij [geschreven zijn], hebben een einde. — Of: „de dingen van Mij, Mij betreffende, hebben een einde," d. i. „Het werk dat Ik ben komen doen, is weldra ten einde. Het groote offer staat gebracht te worden. Ik sta op het punt de wereld te verlaten, en tot mijnen Vader te gaan." Het is als het gezegde aan het kruis: „Het is volbragt!"

Heere! zie hier twee zwaarden... Het is genoeg. — Het algemeene gevoelen der beste nitleggers van dit vers blijkt rigtig te zijn; dat de apostelen de bedoeling van den Heer niet regt verstonde, en dat de Heer, ziende hunne onvatbaarheid, van het onderwerp, waarover Hij sprak, afging, en er niets meer over zeide. De apostelen namen zijne woorden betreffende een zwaard letterlijk. Hij bedoelde ze in figurijken zin. konden zij zijne meening nu niet verstaan, zij zouden haar later inzien. Voor alnu had Hij „genoeg" gezegd. „Spreek tot Mij niet meer van deze zaak" (Deut. 3:26).

VOORTREFFELIJKE LES AAN EEN SCHOON MEISJE.

Edmond Jones hield zeer veel van kinderen, en deze hadden hem wederkeerig lief. Hij gaf hun altijd goede en heilzame vermaningen, boezemde hun eerbied en liefde voor God in, en leerde hun den grooten Kindervriend Jezus Christus kennen. De zaligheid hunner zielen ging hem ter harte.

„Mijne dochter!" dus sprak hij eens tot een aanzienlijk meisje, dat zeer schoon van gelaat was: „God is een wonderbaar werkman, en welk een heerlijk schepsel is de mensch, het maaksel zijner handen! Tot welk een voordeel zal u uwe schooneheid zijn, welke Hij u gegeven heeft, indien gij haar aan zijne dienst en aan zijne heerlijkheid toewijdt; maar ook tot welk eene droefheid en ellende, zoo gij dult dat de ondegd haar bevelkt!" Dit zeide hij met zoo veel ernst, nadruk en liefde, dat de tranen hare wangen bevochtgden.

T. M. L.